

# DŽUDI BLUM

**Bože, da l' si tu?  
Ja sam,  
Margaret.**

Prevela  
Danica Ilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Judy Blume

Are You There God? It's Me, Margaret.

Copyright © 1970 by Judy Blume

All rights throughout the world are reserved to Proprietor

Copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Mojoj majci*



# 1



*Bože, da l' si tu? Ja sam, Margaret. Danas se selimo. Tako se plašim, Bože. Nikada nisam živela nigde drugde. Šta ako mi se ne sviđa moja nova škola? Šta ako me svi budu mrzeli? Molim te, pomoz mi, Bože. Ne dozvoli da Nju Džerzi bude suviše grozan. Hvala ti.*

Preselili smo se u utorak uoči Praznika rada\*. Znala sam kakvo je vreme iste sekunde kad sam ustala. Znala sam zato što sam uhvatila mamu kako se njuška ispod pazuha. Radi to kad god je vruće i vlažno kako bi bila sigurna da dezodorans deluje. Ja još ne koristim dezodorans. Mislim da ljudi ne počinju da mirišu rđavo dok ne napune barem dvanaest godina. Mirna sam još nekoliko meseci.

Stvarno sam se iznenadila kada sam se vratila sa letovanja i otkrila da je naš njujorški stan izdat drugoj porodici i da smo *mi* kupili kuću u Farbruku, u državi Nju Džerzi. Kao prvo, uopšte nikada nisam čula za taj Farbruk. A kao drugo, obično me ne izostavljaju kada se donose važne porodične odluke.

---

\* engl. *Labor Day* – praznik rada u SAD i Kanadi, prvi ponedeljak septembra (prim. prev.)

Ali kada sam počela da kukam: „Zašto Nju Džerzi?“, rečeno mi je: „Na Long Ajlendu živi visoko društvo, Vestčester je isuviše skup, a Konektikat je previše neudoban.“

Tako da je Farbruk u Nju Džerziju bio mesto odakle moj tata može vozom da ide na posao na Menhetn, gde ja mogu da idem u državnu školu i gde moja mama može da ima svu travu, drveće i cveće koje je oduvek želela. Samo što ja nisam ni znala da je ona sve to želela.

Nova kuća je na Morningbird Lejnu. Nije loša, delom od cigle, delom drvena. Šaloni i ulazna vrata ofarbani su u crno. Imamo i veoma lep mesingani zvekir. Sve kuće u našoj novoj ulici su veoma slične. Sve su stare sedam godina. Kao i drveće.

Mislim da smo otišli iz grada zbog moje bake, Silvi-je Sajmon. Ne mogu da nađem nijedan drugi razlog za selidbu. Posebno pošto mama kaže da baka ima veoma veliki uticaj na mene. Nije baš neka tajna u našoj porodici da me baka šalje u letovalište u Nju Hempširu. I da uživa u tome da mi plaća školarinu za privatnu školu (što više neće moći da radi jer ću sada ići u državnu školu). Čak mi i štrika džempere i prišiva etikete na kojima piše NAPRAVLJENO SAMO ZA TEBE... BAKA.

I ona ne radi sve to zato što smo siromašni. Ubeđena sam da nismo. Mislim, nismo bogati, ali sigurno imamo dovoljno novca. Posebno zato što sam ja jedinica, pa ne trošimo mnogo na hranu i odeću. Znam jednu porodicu sa sedmoro dece, oni potroše gomilu para svaki put kad idu u prodavnicu cipela. Moji mama i tata nisu planirali da budem jedino dete, ali tako je ispalo, što je, ako se ja pitam, dobro, zato što ovako nema nikoga s kim bih mogla da se svađam.

U svakom slučaju, mislim da su celu ovu stvar sa kućom u Nju Džerziju smislili moji roditelji da me odvedu od bake. Ona nema kola, mrzi autobuse i misli da su svi vozovi prljavi. Tako da je neću baš mnogo viđati, osim ako ne planira da dolazi peške, što baš i nije verovatno. Sad bi neka deca mogla da pomisle: koga je briga da li će se viđati s babom? Ali Silvija Sajmon je veoma zabavna za svoje godine, a sticajem okolnosti znam da ima šezdeset. Problem je jedino što me uvek pita imam li dečka i da li je Jevrejin. E sad, *to* je smešno jer, pod jedan, nemam dečka. A pod dva, šta me briga da li je Jevrejin ili ne?

## 2



Nismo bili u novoj kući duže od sat vremena kada je odjeknulo zvono na vratima. Otvorila sam. Napolju je stajala devojčica u kupaćem kostimu.

„Ćao“, rekla je. „Ja sam Nensi Viler. Agent za prodaju nekretnina nam je svima poslao pismo sa informacijama o novim stanarima. Tako da znam da si ti Margaret i da ideš u šesti razred. Kao i ja.“

Pitala sam se šta li još zna.

„Veoma je toplo, zar ne?“, upita Nensi.

„Da“, složih se. Bila je viša od mene i imala je bujnu kosu. Kakva će, nadam se, i meni biti kad još malo poraste. Vrh nosa joj je bio podignut, tako da su joj se videle nozdrve.

Nensi se naslonila na vrata. „Pa, je l' hoćeš da dođeš kod mene da se hladimo ispod prskalica u bašti?“

„Ne znam. Moram da pitam mamu.“

„Dobro. Sačekaću.“

Mami je samo zadnji deo virio iz donjeg kuhinjskog elementa. Sređivala je šerpe i tiganje.

„Ej, mama! Jedna devojčica me pita da li mogu da idem kod nje da se hladimo ispod prskalica.“

„Idi ako hoćeš“, reče moja majka.

„Treba mi kupaći kostim“, kazah.



„Pobogu, Margaret! Otkud sad znam u ovom haosu gde ti je kupaći.“

Vratila sam se do ulaznih vrata i rekla Nensi: „Ne mogu da pronađem kupaći.“

„Pozajmiću ti“, kazala je.

„Čekaj malo“, dobacih trčeci ponovo do kuhinje. „Ej, mama! Kaže da mogu da pozajmim od nje. U redu?“

„U redu“, promrmlja mama i dalje vireći iz kuhinjskog elementa. Onda se izvukla. Oduvala je kosu s lica. „Kako si rekla da se zove?“

„Hm... Viler. Nensi Viler.“

„Dobro. Lepo se provedi“, reče mama.

Nensi živi šest kuća dalje, takođe na Morningbird Lejnu. Njena kuća liči na moju, ali su cigle obojene u belo, a ulazna vrata i šaloni su crveni.

„Uđi“, reče Nensi.

Krenula sam za njom u hodnik, zatim uz četiri stepenika koji vode do spavaćih soba. U Nensinoj sobi sam prvo primetila toaletni stočić i ogledalo u obliku srca iznad njega. Takođe, sve je bilo veoma uredno.

Kada sam bila mala, želela sam isti takav toaletni stočić sa donjim delom zaklonjenim vazdušastom zavesicom od organdina. Nikad ga nisam dobila, zato što moja majka voli nameštaj oštarih linija pravljen po porudžbini.

Nensi otvori najnižu fioku ormara. „Kada ti je rođendan?“, upita.

„U martu“, rekoh.

„Super! Bićemo u istom razredu. Postoje tri šesta razreda i podelili su nas po mesecima. Ja sam rođena u aprilu.“

„Pa, ne znam u kom sam razredu, ali znam da sam u učionici broj osamnaest. Prošle nedelje su mi poslali

mного formulara da ih popunim, i to je bilo odštampano na svima.“

„Rekla sam ti da ćemo biti zajedno. I ja sam u učionici osamnaest.“ Nensi mi pruži žuti kupaći kostim. „Čist je“, reče. „Moja majka ih uvek pere nakon nošenja.“

„Hvala ti“, kazah uzimajući kupaći. „Gde da se presvučem?“

Nensi se osvrnu po sobi. „Šta fali ovde?“

„Ništa“, rekoh. „Svejedno mi je, ako tebi ne smeta.“

„Što bi mi smetalo?“

„Ne znam.“ Prvo sam obukla donji deo. Znala sam da će mi biti preveliki. Sva sam se naježila zbog načina na koji je Nensi sedela na krevetu i posmatrala me. Nisam skinula majicu do poslednjeg trenutka. Nisam htela da vidi kako grudi još uvek nisu počele da mi rastu. To je moja stvar.

„O, još uvek si ravna.“ Nensi se nasmejala.

„Nisam baš“, rekoh, praveći se da mi je svejedno. „To je zbog toga što imam sitne kosti.“

„Meni su već počele da rastu“, reče Nensi, jako isturajući prsa. „Za koju godinu izgledaću kao devojke iz *Plejboja*.“

Pa, nisam baš tako mislila, ali ne rekoh ništa. Moj tata čita *Plejboj* i videla sam one devojke u sredini. Čini mi se da je njoj ostalo još prilično da raste da bi bila kao one. Ne mnogo manje nego meni.

„Hoćeš da ti namestim bretele?“, upitala je.

„Okej.“

„Mislila sam da ćeš biti baš razvijena pošto dolaziš iz Njujorka. Gradske devojke bi trebalo da sazrevaju mnogo brže. Da li si se nekad ljubila sa dečacima?“

„Misliš stvarno poljubila? U usta?“, upitah.

„Da“, reče Nensi nestrpljivo. „Jesi li?“

„Nisam baš“, priznadoh.

Nensi ispusti uzdah olakšanja. „Nisam ni ja.“

Bila sam presrećna. Dok nije to izgovorila, osećala sam se kao neko zaostalo detence.

„Mada mnogo vežbam“, dodade Nensi.

„Šta vežbaš?“, pitala sam.

„Ljubljenje! Zar nismo o tome razgovarale? *Ljubljenje!*“

„Kako to može da se vežba?“, upitah.

„Gledaj.“ Nensi zgrabi jastuk i zagrlji ga. Dugo ga je ljubila. Kada je završila, bacila je jastuk nazad na krevet. „Važno je da eksperimentišeš, tako da budeš spremna kad dođe vreme. Ja ću se jednog dana odlično ljubiti. Hoćeš da radimo nešto drugo?“

Samo sam stajala tamo poluotvorenih usta. Nensi sede za svoj toaletni stočić i otvori fioku. „Pogledaj ovo“, reče.

Pogledala sam. Tamo je bilo milion bočica, teglica i tubica. U toj fioci bilo je više kozmetičkih sredstava nego što je moja majka sve zajedno imala. Upitala sam: „Šta radiš sa svim tim stvarima?“

„To je još jedan od mojih eksperimenata. Da vidim kako najbolje izgledam. Tako da ću, kad dođe vreme za to, biti spremna.“ Namazala je usne drečavoružičastim karminom. „I, šta misliš?“

„Hm... Ne znam. Malo je drečav, zar ne?“

Nensi je proučavala svoj odraz u ogledalu u obliku srca. Protrljala je usne jednu o drugu. „Pa, možda si u pravu.“ Obrisala je karmin papirnom maramicom. „Mama će me ionako ubiti ako izađem ovakva. Ne mogu da dočekam osmi razred. Tada će mi biti dozvoljeno da stavljam ruž svaki dan.“

Zatim je zgrabila četku za kosu i počela da češlja svoju dugu smeđu kosu. Napravila je razdeljak na sredini i skupila kosu šnalom na potiljku. „Da li uvek nosiš takvu frizuru?“

Ruka mi je sama krenula ka vratu. Odjednom sam mogla da osetim sve ukosnice koje sam koristila da skupim kosu kako mi se vrat ne bi znojio. Znala sam da izgledam grozno. „Puštam je da raste“, rekoh. „Sada je u međufazi. Mada moja majka misli da bi trebalo da mi pada preko ušiju. Uši mi pomalo štrče.“

„Primetila sam“, reče Nensi.

Imala sam osećaj da je Nensi *sve* primetila!

„Jesi li spremna?“, upitala je.

„Naravno.“

Otvorila je orman za rublje u hodniku i pružila mi lju-bičasti peškir. Pratila sam je niz stepenice i u kuhinju, gde je zgrabila dve breskve iz frižidera i dala mi jednu. „Hoćeš da upoznaš moju mamu?“, upitala je.

„Okej“, rekoh, grizući breskvu.

„Ima trideset osam godina, ali nam govori da joj je dvadeset pet. Zar to nije smešno!“, frknu Nensi.

Gospođa Viler je sedela na tremu, savijenih nogu, s knjigom u krilu. Nisam mogla da vidim o kojoj je knjizi reč. Bila je preplanula i imala je nos kao Nensi.

„Mama, ovo je Margaret Sajmon, koja se upravo dose-lila u našu ulicu.“

Gospođa Viler skide naočare i nasmeši mi se.

„Zdravo“, rekoh.

„Zdravo, Margaret. Drago mi je što smo se upoznale. Ti si iz Njujorka, zar ne?“

„Da, jesam.“

„Sa Istočne ili Zapadne strane?“

„Živeli smo u Zapadnoj šezdeset sedmoj ulici. Blizu Linkoln centra.“

„Baš lepo. Da li tvoj tata i dalje radi u gradu?“

„Da.“

„A čime se bavi?“

„Osiguranjem.“ Zvučala sam kao robot.

„Baš lepo. Molim te, reci majci da bih volela da je upoznam. Ponedeljkom ekipa iz Morningbird Lejna ide na kuglanje, i igramo bridž svakog četvrtka po podne i...“

„O, mislim da ona ne ume da se kugla i da nije zainteresovana za bridž. Najviše vremena provodi sa četkicom u ruci“, objasnila sam.

„Četkicom?“, upita gospođa Viler.

„Da.“

„Baš zanimljivo. A šta farba?“

„Uglavnom slike voća i povrća. Ponekad i cveće.“

Gospođa Viler se nasmejala. „Oh, ti misliš *slikarskom četkicom*! A ja sam mislila da imaš na umu neku drugu četku. Reci majci da ćemo ove godine ranije praviti raspored ko s kim ide kolima na posao. Biće nam drago da joj pomognemo... posebno za časove veronauke nedeljom. To je uvek najveći problem.“

„Ja ne idem na veronauku.“

„Ne ideš?“

„Ne.“

„*Blago tebi!*“, uzviknu Nensi.

„Nensi, *molim te!*“, reče gospođa Viler.

„Ej, mama... Margaret je došla da se rashlađujemo ispod prskalica, a ne na saslušanje.“

„Dobro. Ako vidiš Ivana, reci mu da hoću da razgovaram sa njim.“

Nensi me zgrabi za ruku i izvuče napolje. „Izvini što je moja mama takvo njuškalo.“

„Ne smeta mi“, rekoš. „Ko je Ivan?“

„Moj brat. Odvratan je!“

„Zašto je odvratan?“, upitah.

„Zato što ima četrnaest godina. Svi dečaci sa četrnaest su odvratni. Zanimaju ih samo dve stvari – slike golih devojaka i bezobrazni časopisi!“

Nensi je, izgleda, stvarno mnogo znala. Verovala sam joj na reč, pošto nisam poznavala nijednog dečaka od četrnaest godina.

Nensi je otvorila spoljnu slavinu i namestila je tako da je voda lagano prskala iz prskalice. „Prati vođu“, povicala je trčeći kroz vodu. Pretpostavila sam da je ona taj vođa.

Protrčala je kroz mlaz. Pratila sam je. Napravila je premet. Pokušala sam i ja, ali nisam uspela. Skakutala je. I ja sam. Stajala je tačno ispod mlaza. Ja takođe. I baš je tada krenuo najjači mlaz vode. Obe smo bile potpuno mokre, i kosa nam je bila mokra.

„Ivane, smrade jedan!“, vrisnula je Nensi. „Sad ću da te tužim mami!“ Otrčala je u kuću i ostavila me samu sa dva dečaka.

„Ko si ti?“, upita Ivan.

„Margaret. Sad sam se doselila.“

„Oh. Ovo je Mus“, rekao je pokazujući na drugog dečaka.

Klimnuh glavom.

„Ćao“, reče Mus. „Ako si se tek doselila, pitaj oca da li hoće da vam kosim travnjak. Pet dolara nedeljno, a potkresujem i granje. Kako si rekla da se prezivaš?“

„Nisam rekla. Sajmon.“ Nisam mogla da ne mislim o onome što je Nensi rekla – da njih zanimaju samo bezobrazni časopisi i gole devojkje. Čvrsto sam držala peškiri oko sebe, ako pokušaju da krišom vide šta se krije ispod mog kupaćeg kostima.

„*Ivane! Dolazi ovamo istog trenutka!*“, povika gospođa Viler sa trema.

„Idem... idem“, promrmlja Ivan.

Pošto je Ivan ušao u kuću, Mus reče: „Nemoj da zaboraviš da kažeš svom ocu. *Mus Frid*. Moj broj telefona je u imeniku.“

„Neću da zaboravim“, obećala sam.

Mus gricnu vlat trave. Tada su se zadnja vrata zalupila i Nensi je izašla, crvenih očiju i šmrčući.

„Hej, Nensi, dušo! Zar ne umeš da prihvatiš šalu?“, upita Mus.

„Umukni, stoko!“, povika Nensi. Onda se okrenula prema meni. „Žao mi je što su se tako ponašali prvog dana pošto si se doselila. Hajde, ispratiću te kući.“

Nensi je uvila moju odeću u mali zavežljaj. Ona je i dalje bila u mokrom kupaćem. Objašnjavala mi je ko živi u svakoj od kuća između njene i moje.

„Provešćemo vikend na obali za Praznik rada“, rekla je. „Zovni me kad kreneš u školu, da idemo zajedno. Jedva čekam da saznam ko će nam biti razredna. Trebalo je da nam bude gospođica Fips, ali je ona pobjegla prošlog juna sa nekim tipom u Kaliforniju. Dobićemo, znači, nekog novog.“

Kada smo stigle do moje kuće, rekla sam Nensi da ću joj vratiti kupaći ako sačeka malo.

„Nije mi hitno. Reci majci da ga opere i možeš mi ga dati sledeće nedelje. Ionako ga ne nosim.“

Bilo mi je žao što mi je to rekla. Iako sam već pretpostavila. Mislim, ni ja verovatno ne bih pozajmila stranu osobu svoj najbolji kupaći. Ali nikad ne bih to rekla.

„Oh, slušaj, Margaret“, reče Nensi. „Prvog dana škole obuj mokasine, ali nemoj čarape.“

„Što?“

„Zato što ćeš izgledati kao klinka.“

„Oh.“

„Sem toga, želela bih da te učlanim u svoj tajni klub, a ako budeš nosila čarape, druga deca te možda neće želeti.“

„Kakav tajni klub?“, upitah.

„Ispričaću ti kada počne škola.“

„Okej“, rekoh.

„I zapamti – bez čarapa!“

„Zapamtiću.“

Za večeru smo išli na hamburger. Rekla sam ocu za Musa Frida. „Samo pet dolara za košenje, a potkresuje i grane.“

„Ne, hvala“, reče tata. „Jedva čekam da sâm šišam travu. To je jedna od stvari zbog kojih smo se doselili ovde. Baštovanstvo je dobro za dušu.“ Mamino lice je sijalo od zadovoljstva. Stvarno su me izluđivali tom novom pričom šta je sve dobro za dušu. Pitala sam se kada su postali takvi ljubitelji prirode!

Kasnije, kada sam se spremala za spavanje, ušla sam u ormar misleći da je kupatilo. Da li ću se ikada navići na to da živim u ovoj kući? Kada sam konačno legla u krevet i ugasila svetlo, videla sam senke na zidu. Pokušala sam da zatvorim oči i da ne mislim o njima, ali sam stalno proveravala jesu li još uvek tamo. Nisam mogla da zaspim.



*Bože, da l' si tu? Ja sam, Margaret. Evo me u mojoj novoj sobi, ali i dalje imam isti krevet. Ovdje je noću tako tiho – uopšte nije kao u gradu. Vidim senke na zidu i čujem nekakvo čudno krekanje. Baš je strašno, Bože! lako tata kaže da svaka kuća ima svoje zvukove i da su senke samo drveće. Nadam se da zna o čemu govori! Danas sam upoznala jednu devojčicu. Zove se Nensi. Očekivala je da sam veoma razvijena. Mislim da se razočarala. Zar ne misliš da je vreme da počnem da rastem, Bože? Bilo bi mi veoma drago ako bi to mogao da središ. Hvala ti.*

Moji roditelji ne znaju da baš pričam sa Bogom. Mislim, kada bih im rekla, pomislili bi da sam nekakav religiozni fanatik ili tako nešto. Tako da to čuvam za sebe. Ako moram, mogu da pričam s njim a da ne pomeram usne. Mama kaže da je Bog dobra ideja jer pripada svakome.